

MASTERCLASS "SAMEN IN GESPREK"

5 jaar passend onderwijs waar staan we nu als ouders?

WILLEMIJN VAN TRIJEN / JACQUELINE VD HEILIGENBERG

stichting infodesk.nl

informatiecentrum dove en slechthorende kinderen

Inhoud

- Even voorstellen
- Stichting InfoDeSK
- Participatie
- Voorbeeld 1: Het ontwikkelingsperspectief (OPP)
- Voorbeeld 2: Uitvoering van de begeleidingsvraag
- Voorbeeld 3: Het borgen van onderwijs
- Een doof of slechthorend kind komt met wat extra
- Participatie?
- Bestaande oplossingen

EVEN VOORSTELLEN

WILLEMIJN VAN TRIJEN

EVEN VOORSTELLEN

JACQUELINE VD HEILIGENBERG

Doelstelling

- 1 Kenniscentrum: informatie delen zodat ouders hun kennis over het dove / slechthorende (sh) kind kunnen vergroten.
- 2 Waarmee **autonomie** en **positie** als ouder(s) en kind versterkt wordt.
- 3 Versterken in deze tijd nodig voor:
 - het kunnen borgen van **leerbehoefden** en **kansrijk** onderwijs,
 - het ontplooiën van **inclusief** ontwikkelingspotentieel,
 - het stimuleren / ontwikkelen van **autonomie** van het dove / sh kind zelf (door **vaardigheden, sociale contacten, actief meedoen**).

Zorg voor onze kinderen als ouders

- 1 Tijd
- 2 Verantwoordelijkheid
- 3 Moreel besef

Voor ons gaat het om de **basis**

Participatie: hoe?

Voor de volgende voorbeelden maken wij gebruik van onze eigen ervaringen of die wij van andere ouders te horen hebben gekregen. Om goed te kunnen participeren heb je als ouder informatie nodig.

Beschikbare informatie

- Evidence based: Wij proberen als ouders het te doen met beschikbare informatie
- Wij krijgen wat de instellingen kunnen bieden
- Informatie is over het algemeen onvolledig, tegenstrijdig en nihil: maar het vormt wel onze basis

De meeste ouders voelen zich vaak niet volledig deskundig over hun eigen kind, maar hebben die verantwoordelijkheid / rol wel.

Wie maakt en is eigenaar van het Ontwikkelingsperspectief (OPP)?

- a De school is eigenaar en schrijft het OPP
- b De school is eigenaar en schrijft het OPP in samenspraak met de ouders
- c De school is eigenaar maar doet alles in samenspraak met de Ambulant Dienstverlener

VOORBEELD 1: HET ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF (OPP)

Wettelijk

Het OPP moet worden opgesteld door de school waar het kind staat ingeschreven. Voor informatie over het kind moet de school informatie inwinnen bij de ouders als ervaringsdeskundige over het kind.

(https://www.poraad.nl/files/publicaties/publicaties_pdf/ontwikkelingsperspectief_in_het_basisonderwijs.pdf)

Wat is jullie bijdrage in principe?

Als na opstellen van het OPP een doof / sh gerelateerde begeleidingsvraag ontstaat, kan de school met het OPP een begeleidingsvraag indienen bij de instelling. Volgens de richtlijnen van Siméa kunnen alle leerbehoeften / vakken begeleid worden.

VOORBEELD 1: HET ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF (OPP)

Wat ervaren wij in de praktijk?

In de meeste gevallen wordt het invullen van het OPP volledig overgenomen door een persoon van de instelling en mogen ouders het voor gezien ondertekenen.

Waar is in dit geval de samenspraak?

VOORBEELD 2: UITVOERING VAN DE BEGELEIDINGSVRAAG

Hebben ouders wettelijk instemming in het bepalen welke begeleiding nodig is voor hun kind?

- a Ja
- b Nee
- c Deels

Wettelijk

Met ingang van 1 augustus 2017 hebben ouders instemmingsrecht op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief. Dit betekent dat ouders meer zeggenschap krijgen over de extra ondersteuning die in het kader van passend onderwijs op school wordt geboden.

<http://www.ouderwijsconsument.nl/instemmingsrecht-passend-onderwijs-voor-ouders-vanaf-1-augustus-2017>

Wettelijk

Het instemmingsrecht van ouders gaat concreet over:

- De individuele begeleiding voor de leerling
- Eventuele aanpassingen in leerlijn of leerstof
- Onderzoek en extra ondersteuning voor de leerling
- Bijstelling van deze dingen bij evaluatie

Wat is jullie bijdrage in principe?

Na opstellen van OPP mag de school bij de instelling hun begeleidingsvraag neerleggen. Samen met de school, ouders en de instelling wordt het handelingsdeel van het OPP ingevuld. Hier worden de doelen omschreven. En evaluatiemomenten bepaald om de voortgang van de ontwikkeling van kind goed te kunnen volgen.

Wat ervaren wij in de praktijk

Het handelingsplan is:

- Niet gericht op individuele begeleiding van het kind, maar algemene ondersteuning van de gehele school
- Kind moet zich aan de leerstof aanpassen. Hulp alleen "cluster 2 specifiek" vanuit instellingen.*
- Onderzoek en extra ondersteuning voor de leerling gebeurt helemaal niet
- Door uitblijven van concrete doelen gericht op de leerling stagneert de voortgang / ontwikkeling.

* woordenschat, taal en lezen

Waar is in dit geval de samenspraak?

VOORBEELD 3: HET BORGEN VAN ONDERWIJS

Wat is wettelijk de taak van Siméa en de instellingen m.b.t. Het onderwijs aan dove / sh kinderen?

- a Dat kinderen binnen bepaalde periode zonder begeleiding het onderwijs kunnen volgen. Begeleiding op basis van afbouw
- b Het borgen van het onderwijs aan de doelgroep de gehele schoolperiode (basis- en voortgezet onderwijs, mbo hbo en universiteit)
- c Dat de reguliere school blijvende kennis over doof/sh kinderen opbouwt zodat het in de toekomst een basiszorg wordt

Wettelijk

Siméa en de instellingen hebben vanuit de overheid de taak gekregen: Het borgen van het onderwijs aan de doelgroep de gehele schoolperiode (basis- en voortgezet onderwijs, mbo, hbo en universiteit).

VOORBEELD 3: HET BORGEN VAN ONDERWIJS

Het borgen van onderwijs aan dove / sh kinderen is hard nodig omdat:

- 1 Kunnen horen betekent niet dat deze kinderen ook taal kunnen ontwikkelen op hetzelfde niveau als horende leeftijdsgenoten.

VOORBEELD 3: HET BORGEN VAN ONDERWIJS

Het borgen van onderwijs aan dove / sh kinderen is hard nodig omdat:

- 2 Sociaal emotionele ontwikkeling verloopt anders door gaten in de informatie.

VOORBEELD 3: HET BORGEN VAN ONDERWIJS

Het borgen van onderwijs aan dove / sh kinderen is hard nodig omdat:

- 3 Grote risico op terugval in taalvermogen (Taaldeprivatie, Hall & Hall & Caselli 2019).

VOORBEELD 3: HET BORGEN VAN ONDERWIJS

Het borgen van onderwijs aan dove / sh kinderen is hard nodig omdat:

- 4 "Gedegradeerd input" door minder kunnen horen (Knoors).
Impact op toegang tot taal, communicatie & leren.

VOORBEELD 3: HET BORGEN VAN ONDERWIJS

Het borgen van onderwijs aan dove / sh kinderen is hard nodig omdat:

- 5 50% CI kinderen doet het redelijk. 50% niet goed.
(A. Hammer, HU, 2018)

VOORBEELD 3: HET BORGEN VAN ONDERWIJS

“Redelijke” toegang kan niet,
het VN verdrag zegt:

**Elk kind heeft recht op volledige
toegang tot goed onderwijs.**

Wat is jullie bijdrage in principe? 1/3

School moet worden geïnformeerd over wat het inhoudt om een doof en sh kind in de klas te hebben.

Wat is jullie bijdrage in principe? 2/3

Leerling ondervindt elke dag informatieverlies door het niet goed horen. Dit verlies betekent dat begeleiding een constante factor is voor de doelgroep. Als dit niet gebeurt is er sprake van ongelijkwaardige toegang tot het onderwijs.

Dit is in strijd met het VN verdrag.

Wat ervaren wij in de praktijk? 1/3

Er wordt veel tijd gestoken in het informeren van de school over het weer kunnen horen met gehoorapparatuur.

Wat ervaren wij in de praktijk? 2/3

Als het gaat om het kind en begeleiding, wordt er vooral gekeken naar de communicatie tussen kind & leerkracht.

Dit gebeurt onder de noemer “communicatieve zelfredzaamheid”.

Als die voldoende is gaat men ervan uit dat leerkracht de leerstof aan het kind kan overdragen, zonder extra hulp.

Wat ervaren wij in de praktijk? 3/3

- Begeleiding is gericht op afbouw.
- Een arrangement is voor 2 jaar. Daarna moet weer gekeken worden of voortzetting nodig is.
- Communicatieve zelfredzaamheid: Hoe beter een kind praat, hoe meer men denkt dat het onderwijs gevolgd wordt. Vaak stopt de begeleiding dan. **Vreemd, omdat goed praten de situatie van informatieverlies niet "rechtzet".**

WAAROM IS ER EEN BLIJVENDE BEGELEIDINGSVRAAG?

Waar is in dit geval het borgen?

EEN DOOF OF SLECHTHOREND KIND KOMT MET WAT EXTRA

Specifieke dove en sh begeleiding valt niet onder de basiszorg van een horende school. Taal- en sociaal emotionele ontwikkeling verloopt anders bij deze doelgroep.

Een reguliere school heeft niet de kennis en de middelen om het verloop te kunnen monitoren en waar nodig op te anticiperen. Vaststellen dat het niet goed gaat kan heel lang duren.

EEN DOOF OF SLECHTHOREND KIND KOMT MET WAT EXTRA

Waar ligt nu de verantwoordelijkheid als specifieke begeleiding stopt?

En er (grote) risico is op terugval in taalvermogen / ontwikkeling? (taaldeprivatie)

Jullie inzet als experts is inderdaad tijdelijk.
Maar daarmee: goede ontwikkeling ook tijdelijk

**Jullie inzet als experts is
inderdaad tijdelijk.**

**Maar daarmee is goede
ontwikkeling ook tijdelijk.**

PARTICIPATIE?

Terug naar het thema van dit congres en de vragen vanuit Simea

- 1 Luistert u voldoende naar doelgroep en hun ouders?
- 2 Heeft u dezelfde doelen als doelgroep en hun ouders?
- 3 Werkt u daartoe voldoende samen met doelgroep en hun ouders?

PARTICIPATIE?

Wij ervaren na 5 jaar passend onderwijs dat:

- a Wij als ouders vaak lijnrecht tegenover de medewerker van de instelling staan.
- b Samenwerking meer bestaat uit strijd door verschil in opvatting, dan in het ondersteunen van het gezamenlijke doel, namelijk...

PARTICIPATIE?

het borgen van het onderwijs aan de doelgroep

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 1

Er zijn al gebarentaalcursussen NGT op ERK niveau beschikbaar: ("Wij Gebaren" oudermodules 1 t/m 7)

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 2

Richt begeleiding op kind: geïnvesteerde geld is dan echt duurzaam in plaats van adhoc school te informeren.

Zeker in deze tijd met tekort aan leraren en hoge werkdruk.

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 3

Eén centrale regelgeving vanuit 4 instellingen:
goedkoper en duidelijker met gerichte informatie.

Het bestaat al: SIMEA

Homogene / harmonisatie van informatie.

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 4

Gebruik van duidelijk, medische definitie van doof / sh, volgens WHO, VN, UNICEF, UNESCO.

Dit behouden en niet combineren met TOS.

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 5

Scheiding tussen doof / sh en alle andere cluster 2 (TOS).

Dit voorkomt mis-informatie met kinderen die nog meer uit zicht van instellingen zijn.

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 6

Huidige maatschappij is open voor doof / sh: integratie zo vroeg mogelijk beginnen in eigen woonomgeving.

En dus inzetten op school vlakbij huis.

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 7

Kenniscentrum van / voor ouders;

Informatievoorziening vanuit ouders is beter, omdat veel kinderen uit zicht van instellingen zijn. Informatie is slecht toegankelijk, er is vaak eerst een indicatie nodig, etc.

Kenniscentrum kan breed voorzien in informatie aan ziekenhuizen, instanties, consultatiebureau's, etc en kan als brug dienen naar wat er vanuit zorgindicaties aangeboden kan worden.

BESTAANDE OPLOSSINGEN: 8

Dit kenniscentrum is goedkoper, duurzamer, breder, integratief, maatschappelijk, inclusief & heel belangrijk: blijvend.

We merken dat veel kennis komt en gaat. We willen structurele overdracht. Van ouder op ouder.

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

Namens de ambassadeurs van

stichting infodesk.nl

informatiecentrum dove en slechthorende kinderen

